U.D 1.INTRODUCCIÓN Á PSICOLOXÍA_PARTE III

María Suárez Cotelo
mariadelcarmensuarezcotelo@edu.xunta.gal

1.5 Procesos cognitivos

- «Son os procesos psíquicos do cerebro que determinan como procesamos a información, adquirimos coñecemento, planificamos…»
- Son procesos mentais superiores
- Son:

  O pensamento

  A linguaxe

  O aprendizaxe

  A intelixencia

  A memoria

  Atención?

  Creatividade?

1.5 Procesos cognitivos

- **1.5.1 PENSAMENTO**

O pensamento é o uso de ideas ou conceptos en lugar de obxectos.

O pensamento clasificase en dous tipos:

Pensamento concreto: son ideas ou conceptos de obxetos físicos (mesa, gato…)

Pensamento abstracto: son ideas ou conceptos intanxibles (paz, xustiza, beleza…)

O nivel de pensamento abstracto depende da intelixencia, a idade e do nivel cultural.

1.5. PROCESOS COGNITIVOS

O pensamento

A linguaxe

O aprendizaxe

A intelixencia

A memoria

Atención?

Creatividade?

1.5 procesos cognitivos

- «Todo lo que me enseñaron los niños» por José Antonio Fernández Bravo.
- https://www.youtube.com/watch?v=6E4ct50dPKs

1.5 Procesos cognitivos

- ## 1.5.2 LINGUAXE

A linguaxe é o sistema organizado de símbolos que permiten a comunicación de pensamentos.

Todo ser humano ten a capacidade **innata** da linguaxe, pero necesita un **modelo** a quen imitar para desenvolver dita capacidade.

https://gammapsicologos.com/el-famoso-caso-de-victor-de-aveyron/

1.5 Procesos cognitivos

- **1.5.3 APRENDIZAXE**

O aprendizaxe é a adquisición de habilidades que permiten cambios máis ou menos permanentes na conducta.

O ser humano, apenas ten capacidades innatas, polo que é necesario que aprenda estas habilidades.

Estas habilidades pódense adquirir por 3 mecanismos:

- Condicionamiento clásico
- Condicionamiento operante
- Aprendizaxe por observación

1.5 Procesos cognitivos

- **CONDICIONAMIENTO CLÁSICO:**
  - **Pavlov** é o autor máis coñecido do condicionamiento clásico.
  - Di que se unimos un estímulo neutro (sen valor) a un estímulo incondicionado (estímulo que produce unha resposta, é dicir, ten valor), á larga repetirase a resposta sin necesidade do estímulo con valor.

1.5 Procesos cognitivos

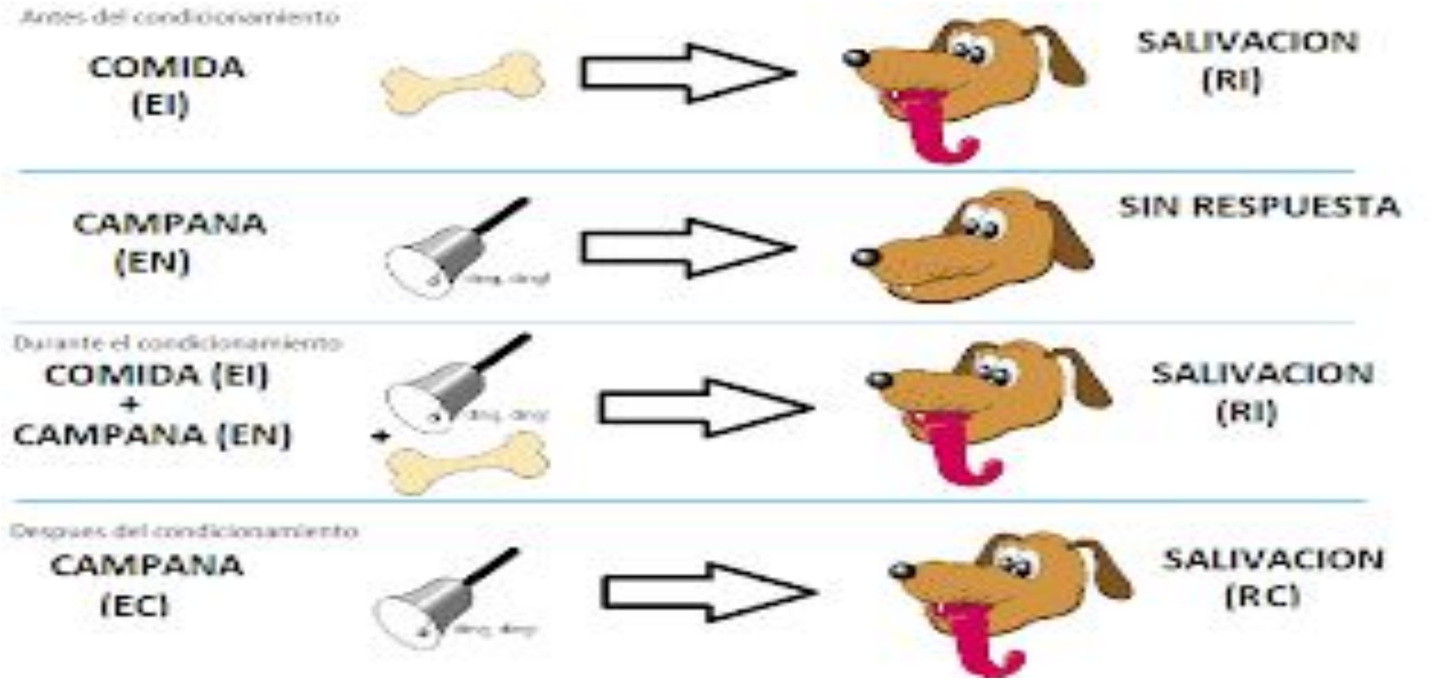

1.5. PROCESOS COGNITIVOS

O pensamento

A linguaxe

O aprendizaxe

A intelixencia

A memoria

Atención?

Creatividade?

1.5 Procesos cognitivos-Condicionamento clásico

- **Exemplo**: Un neno vai ao médico vacinarse, e lle pincha un enfermeiro con bata branca.
- A vacina é un estímulo incondicionado (con valor), que produce unha resposta: dor, medo.
- A este proceso asociamos outro estímulo neutro: a bata branca.
- Co tempo, o estímulo sen valor (bata branca), producirá a mesma resposta que a vacinación.

1.5 Procesos cognitivos

?**CONDICIONAMIENTO OPERANTE (Skinner)**

?Esta teoría di que existe a tendencia a **repetir** comportamentos que teñen un **REFORZO** (o reforzo pode ser positivo ou negativo) e a **non repetilos** se teñen un **CASTIGO** (o castigo pode ser positivo ou negativo).

IMPORTANTE!

Positivo non equivale a beneficioso; se non a "engadir", "dar", …

Negativo non equivale a perxudicial; se non a "retirar", "eliminar", "quitar"

?**Exemplo:** no adiestramiento de cans utilizase un reforzo positivo (chuche, unha caricia…) para lograr un comportamento.

1.5 Procesos cognitivos

APRENDIZAXE POR OBSERVACIÓN (Bandura)

?É o aprendizaxe que se produce ao observar as conductas de outras persoas e os seus resultados.

?Non é necesario pasar pola experiencia de un mesmo.

?**Exemplo:** Cando castigan a meu irmán maior por chegar borracho a casa, xa coñezo as consecuencias para ese acto sen necesidade de vivilo.

?**Exemplo:** cando nun incendio a xente usa toallas molladas para protexerse.

1.5. PROCESOS COGNITIVOS

O pensamento

A linguaxe

O aprendizaxe

A intelixencia

A memoria

Atención?

Creatividade?

1.5. PROCESOS COGNITIVOS

O pensamento

A linguaxe

O aprendizaxe

A intelixencia

A memoria

Atención?

Creatividade?

Tipos de aprendizaxe	Características definitorias
Condicionamiento clásico (Pavlov) https://www.google.com/search?q=condicionamiento+clasico&sxsrf=AJOqlzUPibCBPYXTFGGvtu_jNzkq2-U2Kw:1673995161970&source=lnms&tbm=vid&sa=X&ved=2ahUKEwjIovD31c_8AhUIRPEDHS9xCJkQ_AUoAnoECAEQBA&biw=1426&bih=833&dpr=1.5#fpstate=ive&vld=cid:cdf373dc,vid:y180PrDlm7g	• Estímulo neutro. • Estímulo incondicionado. • Estímulo condicionado. • Resposta condicionada.
Condicionamiento operante (Skinner) https://www.youtube.com/watch?v=YgeAFhq-vno	• Conducta operante. • Refuerzos.
Condicionamiento observacional/social (Bandura)	• Imitación de modelos. https://www.youtube.com/watch?v=zVynCNGxYmU

Exemplos de tipos de aprendizaxe

a) Pablo morde as unllas e seu pai úntallas con un líquido de sabor desagradable; cre que así acabará asociando morder as unllas coa sensación do sabor desagradable de xeito que acabará por non mordelas ainda que non estén untadas.

b) Un grupo de mestras de primaria detectan que o seu alumnado prácticamente non fai deporte. Para tratar de motivalos, falan con *elrubiusOMG*, un conocido youtuber gamer, para que veña dar unha charla no colexio. Na charla, el explícalles que ademáis de pasar moitas horas frente ao ordenador, fai deporte tódolos días (por suposto, móstralles vídeos del mesmo facendo deporte).

c) Queremos que a nosa filla Maruxa, de 6 anos, colabore na casa poñendo a mesa; ao principio, pedirémoslle que poña o mantel e felicitarémola por facelo. Despóis de varios días, cando xa teña apredido a poñer o mantel, tamén lle pediremos que leve os pratos e felicitarémola por facelo. Así sucesivamente ata que saiba poñer a mesa ela soa.

1.5 Procesos cognitivos-a intelixencia

A intelixencia é o *proceso cognitivo polo cal nos* ***adaptamos ao medio e o modificamos*** *da forma que máis nos convén según a situación*.

Capacidade para entender, razoar, saber, aprender, resolver problemas…

Non hai que confundila coa memoria, que é simplemente a capacidade de reter e recuperar datos. A memoria non fai variar a nosa conducta para obter un resultado positivo. Sen embargo, si que existe relación entre elas, xa que a maior memoria maior base de datos á hora de resolver conflictos.

1.5 Procesos cognitivos-a intelixencia

- Existen moitas clasificacións sobre tipos de intelixencia.

- **Catell** suxiriu 2 tipos de intelixencia:
  - **Fluída:** capacidade para resolver novos problemas.
  - **Cristalizada:** utilizar o coñecemento e a experiencia xa aprendidos.

1.5. PROCESOS COGNITIVOS

O pensamento

A linguaxe

O aprendizaxe

A intelixencia

A memoria

Atención?

Creatividade?

1.5 procesos cognitivos-a intelixencia

1.5. PROCESOS COGNITIVOS

O pensamento

A linguaxe

O aprendizaxe

A intelixencia

A memoria

Atención?

Creatividade?

?**Howard Gardner-** teoría das intelixencias múltiples.

- Foi ideada para contrapoñerse ao paradigma dunha intelixencia única.
- Gardner identificóu **8 habilidades** que poden ser consideradas intelixencias.
- Por tanto afirma que a intelixencia académica non é un factor decisivo para coñecer a verdadeira intelixencia da persona.
- Ejemplo: Stephen Hawking vs Leo Messi.

1.5. PROCESOS COGNITIVOS

O pensamento

A linguaxe

O aprendizaxe

A intelixencia

A memoria

Atención?

Creatividade?

1.5.5 MEMORIA

- É a habilidade de rexistrar, reter e recuperar datos.
- Existen dous tipos de memoria:
  - **A corto prazo:** é a capacidade de evocar informacións recentes
  - A **longo prazo ou remota:** é a capacidade de evocar contidos ou datos de fai tempo.

AMNESIA: pérdida de memoria

Amnesia anterógrada: incapacidade para reter información nova.

Amnesia retrógrada: incapaciade para recuperar información pasada.